

BOFOS info

ELEKTRONSKI BILTEN SAMOSTALNOG SINDIKATA ZAPOSLENIH U BANKAMA,
OSIGURAVAJUĆIM DRUŠTVIMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA SRBIJE

JANUAR 2011. / IZDANJE BR 13

SADRŽAJ

- *Nova članica SS BOFOS-a
SO SS Privredna banka
Beograd a.d. Beograd*
- *Odbor SS BOFOS-a za
Moravički okrug – podela
novogodišnjih paketića*
- *SO SS Komercijalna banka -
inicijativa za zaključenje
Kolektivnog ugovora*
- *Sednica evropskog Odbora
Svetske organizacije radnika*
- *Vesti – Savez samostalnih
sindikata Srbije*
- *Statistika*
- *Vesti – Ekonomija*

SARADNICI BROJA

- *Mara Erdelj,
predsednica SS BOFOS*
- *Stanica Šarčanski,
potpredsednica SS BOFOS*
- *Biljana Stefanović,
član Republičkog odbora SS
BOFOS*

BOFOS

*SS BOFOS
Još jači sa Privrednom
bankom Beograd*

*IDEMO NAPRED,
TEŽIMO BOLJEM*

U FOKUSU **Nova članica SS BOFOS-a - SO SS Privredna banka Beograd a.d. Beograd**

Još jači sa Privrednom bankom Beograd

*Biljana Apostolović, predsednica
SO SS Privredne banke Beograd ad*

U decembru prošle godine SS BOFOS-u obratili su se zaposleni Privredne banke Beograd ad Beograd sa inicijativom da formiraju Sindikalnu organizaciju u sklopu jakog granskog sindikata kakav je SS BOFOS i Saveza samostalnih sindikata Srbije kao jedine reprezentativne sindikalne centrale u zemlji, uz obrazloženje da nisu zadovoljni radom već postojećeg sindikata u toj banci. Sindikalna organizacija samostalnog sindikata Privredna banka Beograd a.d. Beograd (skraćeni naziv SO SS PBB) registrovana je kod Ministarstva rada i socijalne politike 30. decembra 2010. godine pod brojem 110-00-1207/2010-02 i tako je SS BOFOS postao bogatiji za još jednu sindikalnu organizaciju. Članovi SO SS PBB doneli su svoja Pravila i odluke o sprovođenju izbora, a sve u skladu sa Statutom SSSS i Statutom SS BOFOS. Na izborima za predsednika pomenute Sindikalne organizacije izabrana je Biljana Apostolović, dok je izbor za Odbor i Nadzorni odbor planiran nakon omasovljavanja SO SS Privredne banke Beograd kako bi se svim članovima omogućilo da demokratskim putem izaberu sindikalno rukovodstvo i da sami budu birani u organe nove Sindikalne organizacije. Budući da je većina zaposlenih u Privrednoj banci Beograd ad Beograd pristupila ovoj Sindikalnoj organizaciji, stekli su se uslovi za sprovođenje izbora za Odbor i Nadzorni odbor, a doneta je i Odluka o izboru članova Odbora i Nadzornog odbora.

Nakon što su svi članovi podneli predloge kandidata za organe SO SS Privredne banke Beograd, Izborna komisija sačinila je listu kandidata koja je objavljena i dostavljena svim članovima. U skladu sa Pravilima i Izbornom odlukom obezbeđena je i tajnost glasanja. Po završetku glasanja, Izborna komisija sačinice zapisnik i objavit će rezultate izbora. Na ovaj način zaposleni u Privrednoj banci Beograd ad Beograd pokazali su spremnost da izbore održe demokratskim putem i svojim izuzetnim angažovanjem dali primer svim budućim članicama SS BOFOS-a. Privredna banka Beograd ad je banka sa skoro četiri decenije dugom tradicijom rada na finansijskom tržištu bivše Jugoslavije i uspešno razvija svoje aktivnosti u svim pravcima: rad sa privredom, stanovništvom, malim i srednjim preduzećima i preduzetnicima. Pravac Privredne banke Beograd ad je izuzetno pozitivno ocenjen i od strane međunarodnih finansijskih institucija (EIB, EAR, EBRD, EFSE), što se oslikava dobijanjem njihove kreditne podrške u cilju jačanja dugoročnih izvora kreditiranja privrede i građana. Privredna banka Beograd ad ima izvanredan rast, odličan potencijal i posvećena je tome da klijentima obezbedi ličnu pažnju na svim nivoima, kaže se na sajtu ove banke.

Odbor SS BOFOS-a za Moravički okrug – podela novogodišnjih paketića

SO SS Komercijalna banka inicijativa za zaključenje Kolektivnog ugovora

Dečiji osmeh najvažniji

Pripremila: Biljana Stefanović

Ove Nove godine, po prvi put u organizaciji Odbora SS BOFOS-a za Moravički okrug, realizovana je zajednička dodela paketića za decu kolega iz Erste i Vojvođanske banke. Dodela paketića organizovana je u prelepoj dečjoj igraonici restorana "Cezar" u Čačku. Decu je prvo dočekao Deda Mraz, podelio im paketiće i slikao se sa njima, a zatim su zajedno nastavili druženje. Deca i Deda Mraz su se takmičili u raznim igrama, a važno je naglasiti da su deca bila bolja. Za to vreme kolege iz Erste i Vojvođanske banke iskoristili su priliku da se druže, razmene iskustva i još bolje upoznaju.

Mara Erdelj, predsednica SS BOFOS-a čestitala je kolegama uspešnu realizaciju novogodišnje podele paketića i zahvalila im se za uloženi trud i entuzijazam. Ona je naglasila da je SS BOFOS spreman da u toku 2011. godine podrži i druge aktivnosti Odbora za Moravički okrug.

Spremni za pregovore

Sindikalna organizacija Komercijalne banke 04. januara ove godine, uputila je poslodavcu, Komercijalnoj banci AD Beograd, inicijativu za početak pregovora u cilju zaključenja Kolektivnog ugovora kojim bi se dodatno regulisala, precizirala i unapredila pitanja od značaja za zaposlene, poput zarada, bonusa, radnog vremena i zaštite na radu, kao ostala pitanja koja se tiču radnih prava zaposlenih u ovoj banci. Prema rečima Mladena Popovića, predsednika SO SS Komercijalne banke svrha zaključivanja Kolektivnog ugovora jeste utvrđivanje većih prava i povoljnijih uslova rada zaposlenih od prava i uslova rada utvrđenih Zakonom o radu i Opštim kolektivnim ugovorom.

Mladen Popović, predsednik SO SS Komercijalne banke

U Sindikalnu organizaciju Komercijalne banke trenutno je učlanjeno preko 850 zaposlenih u Komercijalnoj banci AD Beograd.

- Verujemo da će i ostali zaposleni prepoznati interes i značaj jakog sindikata i da će nam se priključiti i dodatno nas osnažiti kako bi i rezultati rada sindikata bili bolji, istakao je Mladen Popović.

Sednica evropskog Odbora Svetske organizacije radnika

Dogovoren sastanak u Beču

Sednica evropskog Odbora Svetske organizacije radnika World Organization of Workers (WOW), održana je 14. januara u Briselu. Skupu je prisustvovala i Mara Erdelj predsednica SS BOFOS-a u funkciji člana evropskog Odbora. Na sednici je bilo reči o međusobnoj saradnji između Svetske organizacije radnika i Evropskog centra za edukaciju radnika (European Centre for Workers' Questions - EZA), kao i o trenutnoj situaciji u sindikatima iz finansijskog sektora zemalja učesnica.

U delu sednice posvećenom izveštavanju predstavnika sindikata Mara Erdelj ukazala je na uspehe SS BOFOS-a ostvarene u proteklom periodu, ali i na izazove koji su pred našim sindikatom.

- U 2010. godini, SS BOFOS imao je mnogo aktivnosti, suočavao se sa različitim izazovima, ali i organizaciono, kadrovski i brojčano ojačao, rekla je Mara Erdelj.

Ona je naglasila da je SS BOFOS- u tokom prethodne godine pristupilo čak pet novih sindikalnih organizacija i dodala da je u protekloj godini održan Kongres kao i izbori na svim nivoima, nakon kojih je SS BOFOS kadrovski ojačao putem izbora novih i mladih ljudi u novim sindikalnim organizacijama. Mara Erdelj osvrnula se i na intezivniju međunarodnu saradnju, ali i na otvaranje prvog antimobing savetovališta u finansijskom sektoru Srbije.

Tom prilikom predsednica SS BOFOS-a obavestila je evropski Odbor Svetske organizacije radnika i o negativnim iskustvima u komunikaciji sa poslodavcem Raiffeisen banke.

Rolf Weber, Roel Rotshuizen, Günther Trausnitz, Bjørn van Heusden, Mara Erdelj i Katharina Reitmayr

Ona je pročitala pismo koje su joj uručili predstavnici poslodavca, a koje je dato i Milici Dilparić predsednici SO SS Raiffeisen banke u kojem im je zaprećeno krivičnom prijavom ukoliko se ne promeni naziv SO SS Raiffeisen banke i ukoliko se i dalje bude koristio logo banke u memorandumu Sindikalne organizacije, kao i odgovor koji je poslodavcu poslao SS BOFOS. Mara Erdelj informisla je učesnike sednice o tome da u Srbiji ne postoji reprezentativno udruženje poslodavaca za finansijski sektor. Ona je napomenula i da je poslodavac u Srpskoj banci jednostrano otkazao Kolektivni ugovor i da SS BOFOS uz pomoć Saveza samostalnih sindikata Srbije, a preko Ministarstva za rad i socijalnu politiku pokušava da reši pomenuti problem.

Na sednici je postignut dogovor o organizaciji sastanka kojem će prisustvovati Mara Erdelj, predsednica SS BOFOS-a, Milica Dilparić predsednica SO SS Raiffeisen banke i predstavnici sindikata i saveta zaposlenih Raiffeisen banke u Beču.

Doprinosi za PIO rešiti sistemski

Srpski poslodavci smatraju da dug državi po osnovu doprinosa penzijsko-inalidskog osiguranja za zaposlene treba rešiti sistemski donošenjem posebnog zakona, dok sindikati smatraju da je zatajila pravna država, kao i da se to radi po "nečijem blagoslovu". Predstavnik Unije poslodavaca Srbije Dragoljub Rajić izjavio je da se problem dugovanja Fondu PIO za neplaćene doprinose, koji iznosi oko 170 milijardi dinara u neto iznosu, ne može rešiti samo opsežnom kontrolom.

"Potrebno je doneti zakon o naplati potraživanja i ograničiti rokove plaćanja na 45 do 60 dana, kako bi firme imale novca da plaćaju doprinose", rekao je Rajić Tanjugu. On je napomenuo da je razlog tih dugovanja to što svaka druga srpska firma ima probleme sa likvidnošću, a kao primer naveo je da preduzeća u proseku čekaju četiri meseca da naplate robu ili usluge. Rajić se ne slaže da ne postoji kontrola uplate doprinosa PIO, ali smatra da je poreski sistem neophodno reformisati, a kada država omogući da taj sistem funkcioniše, treba uvesti striktnu kontrolu naplate doprinosa. Prema Rajićevim rečima, najveći dužnici su preduzeća koja se bave niskoprofitnim delatnostima - zanatlije, tekstilna industrija i jedan deo trgovine i malih i srednjih preduzeća koja funkcionišu na jugu Srbije. On je, međutim, ukazao da se sa tim problemom susreće sve veći broj firmi od početka ekonomske krize.

Orbović u poseti FK Crvena zvezda

Predsednik SSSS Ljubisav Orbović posetio je fudbalski klub Crvena zvezda i razgovarao sa predstavnicima samostalnog sindikata tog kluba. Domaćini su preneli zadovoljstvo više od 150 zaposlenih članstvom u samostalnom sindikatu, u kojem se, kako su istakli, osećaju sigurniji jer je reč o dobro organizovanom sindikatu, koji brine o pravima svog članstva. Značaj sindikalnog organizovanja naročito je, kako su ukazali, važan zbog najave donošenja dva bitna zakona za sve sportske klubove u Srbiji - zakon o sportu i zakon o privatizaciji sportskih društava.

(Izvor: Zvanična internet prezentacija Saveza samostalnih sindikata Srbije www.sindikatsr.rs)

U Srbiji zaposleno oko 1,8 miliona

Ukupan broj zaposlenih radnika u Srbiji, krajem novembra 2010. godine, procenjen je na 1.801.503, što je za 575 manje od broja zaposlenih prethodnog meseca. U publikaciji „Konjunktorni trendovi Srbije“, koju izdaje Privredna komora Srbije, navedeno je da je broj zaposlenih na kraju novembra prošle godine za 56.213 ili tri odsto manji nego u istom mesecu 2009. godine.

Ukupan broj nezaposlenih u Srbiji krajem novembra 2010. bio je 722.142. Nezaposlenost je u odnosu na prethodni mesec porasla za 0,6 odsto, dok je u odnosu na isti mesec 2009. godine niža za 0,2 odsto. Stopa registrovane nezaposlenosti za novembar 2010. godine iznosila je 26,25 odsto.

Nacrt izveštaja o socijalnom uključivanju i smanjenju siromaštva

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije pozvao je predstavnike institucija vlade, lokalnih samouprava, civilnog društva, socijalnih partnera, nezavisnih eksperata, naučnih i međunarodnih institucija, kao i širu javnost, da dostave komentare, predloge i sugestije na Nacrt prvog izveštaja o socijalnom uključivanju i smanjenju siromaštva u Republici Srbiji 2008-2010. Finalna verzija izveštaja biće podneta vladi na usvajanje.

Reforma u SSSS

U Nišu je održan radni sastanak vezan za predstojeću reformu SSSS, na kojem su, osim predsednika Saveza Ljubisava Orbovića, prisustvovali i predsednici Veća i poverenici. Na sastanku, na kojem su sindikalci predstavili svoje modele buduće reforme, ocenjeno je da je dosadašnja saradnja između SSS Niša i lokalne uprave bila dobra, te da je dalje treba razvijati realizacijom zajedničkih inicijativa. Tokom boravka u Nišu, Orbović se susreo sa predsednikom Skupštine grada Niša Miletom Iličem, sa kojim je razgovarao o privrednim i socijalnim problemima u tom gradu. Ilič je ocenio da je privredna situacija u Nišu teška, dok je socijalna situacija kompleksna i da je za rešavanje potrebno da ona postane „državni projekat“.

(Izvor: Zvanična internet prezentacija Saveza samostalnih sindikata Srbije www.sindikatsr.rs)

Statistika

Zarade u Srbiji po sektorima

Rang sektora delatnosti, prema visini prosečne zarade bez poreza i doprinosa (neto), treći kvartal 2010.	
	UKUPNO RSD
Finansijsko posredovanje	73.691
Vađenje ruda i kamena	47.970
Proizvodnja električne energije, gasa i vode	44.480
Državna uprava i socijalno osiguranje	41.973
Saobraćaj, skladištenje i veze	39.527
Poslovi s nekretninama, iznajmljivanje	37.432
Zdravstveni i socijalni rad	36.075
Obrazovanje	36.059
Druge komunalne, društvene i lične uslužne aktivnosti	32.079
Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda	30.362
Prerađivačka industrija	29.806
Građevinarstvo	29.456
Trgovina na veliko i malo, opravka	25.844
Ribarstvo	24.128
Hoteli i restorani	19.476

(Izvor: Internet prezentacija Republičkog zavoda za statistiku <http://webrzs.stat.gov.rs/axd/index.php>)

Ekonomska kretanja u Republici Srbiji u 2010. godini

Procenjeno je da ukupne ekonomske aktivnosti u 2010. godini, imaju rast od 1,5% u odnosu na prethodnu godinu. Posmatrano po aktivnostima, najveći rast bruto dodate vrednosti zabeležen je u: sektoru saobraćaja, skladištenja i veza, sektoru finansijskog posredovanja i sektoru industrije. Najveći pad bruto dodate vrednosti zabeležen je u: sektoru građevinarstva, sektoru poljoprivrede, sektoru hotela i restorana... Broj zaposlenih u 2010. godini manji je nego prethodne godine za 4,9%. Broj zaposlenih muškaraca smanjio se za 5,7% a broj zaposlenih žena za 3,9%.. Zarade bez poreza i doprinosa nominalno su rasle u 2010. godini, tako da su u odnosu na 2009. veće za 7,6%, a realno, za 0,7%.

(Izvor: Internet prezentacija Republičkog zavoda za statistiku <http://webrzs.stat.gov.rs/axd/index.php>)

Vesti - Ekonomija

Smanjuje se broj lizing ugovora

Broj lizing ugovora građana smanjen je u 11 meseci 2010. godine za 18,5 odsto, a samo tokom novembra smanjen je za 2,1 odsto, na 11.802. Podaci Udruženja banaka Srbije pokazuju da je broj korisnika lizing ugovora od januara do novembra, takođe, smanjen, i to za 18,7 odsto i iznosio je 11.316. Iznos ostatka duga građana po lizing ugovorima smanjen je tokom 11 meseci za devet odsto, sa 7,38 milijardi dinara na 6,72 milijarde dinara, a tokom novembra smanjen je za 1,9 odsto. Broj lizing ugovora sa kašnjenjem u otplati većim od dva meseca od početka godine smanjen je za 3,6 odsto, a tokom novembra smanjen je za 1,3 odsto i iznosio je 1.710.

(Izvor B 92)

Sve više dužnika u Srbiji

Broj onih koji nisu izmirili dugove prema bankama duže od 90 dana iz godine u godinu raste. U toku 2009. ih je bilo 3,2 odsto dužnika, a poslednji podaci iz 2010. govore da ih je 3,5 procenta. Analitičari u bankama podsećaju da je zaduženost po zaposlenom u Srbiji više od dve hiljade evra a ona će, po svemu sudeći, biti još veća u ovoj godini. "Najveći deo kredita je u evrima, a rast plata se ne očekuje. Pošto se očekuje dalji rast evropske valute, sigurno je da će biti više građana koji kasne sa otplatom kredita", tvrdi ekonomista Vladimir Paunović.

(Izvor B 92)

Lakše zaduživanje u inostranstvu

Srbija će uskoro moći da se zadužuje u inostranstvu uz garancije Svetske banke, saopštilo je Ministarstvo finansija Srbije. To znači, kako se navodi u saopštenju, da će Srbija, u vreme kad je smanjeno interesovanje stranih investitora, biti u mogućnosti da obezbedi 400 miliona dolara komercijalnih kredita na međunarodnom tržištu, sa znatno nižom kamatnom stopom i dužim rokom otplate.

(Izvor B 92)

Dugalić: Nema zatvaranja banaka

Generalni sekretar Udruženja banaka Srbije (UBS) Veroljub Dugalić kaže da će u 2011. godini kreditna aktivnosti banaka zavisići najviše od situacije u privredi. On je dodao da će blagi rast interesnih stopa na svetskim tržištima zaustaviti pad kamata u našoj zemlji.

„Neće biti zatvaranja banaka, neće biti likvidacije, neće biti otpuštanja radnika, a što se tiče kreditne aktivnosti banaka, ona prevashodno zavisi od situacije u privredi“, ocenio je generalni sekretar UBS. "Teško je očekivati ekspanziju kredita, odnosno oživljavanje bankarskog sektora, ako nema oživljavanja privrede, a to je nešto na šta bankarski sektor ne može ili ne može presudno da utiče", kazao je Dugalić.

(Izvor B 92)

Banke u CG izgubile 93 miliona evra

Gubitak crnogorskog bankarskog sektora u trećem prošlogodišnjem kvartalu je, prema poslednjim podacima Centralne banke, iznosio oko 92,93 miliona evra. To je skoro četiri puta više nego u istom periodu 2009. godine. U Crnoj Gori posluju Hypo Alpe Adria banka, Crnogorska komercijalna, Podgorička Societe Generale, First Financial, Prva banka, Hipotekarna, NLB Montenegrobanka, Atlasmont, Komercijalna, Erste i Invest banka Montenegro.

(Izvor B 92)

Rekordni gubici banaka u BiH

U bankarskom sektoru u Bosni i Hercegovini, u kojem posluje 30 banaka uglavnom u stranom vlasništvu, u 2010. godini zabeležen je rekordni gubitak. Gubitak se procenjuje na više od 46 miliona evra, a za sada nema naznaka da bi to moglo dovesti do rasta kamatnih stopa u 2011. godini. Direktor Agencije za bankarstvo Federacije BiH Zlatko Barš je rekao da je gubitak koji beleže banke uslovljen pre svega slabim rastom kredita.

(Izvor B 92)